

T. C.

Temsilciler Meclisi

TUTANAK DERGİSİ

Seksen yedinci Birleşim

17 . 7 . 1961 Pazartesi

İçindekiler

	Sayfa		Sayfa
1. — Geçen tutanak özeti	206	hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna	
2. — Gelen kâğıtlar	206	bâzı yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun	
3. — Yoklama	206	tasarısı ve Sanayi Komisyonu ve Maliye	
4. — Başkanlığın Genel Kurula sunuşları	206	Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporları (1/154)	209:
1. — Üyelerden bâzılarına izin verilmesine dair Başkanlık tezkeresi (3/126)	206:		211,211
	207		
2. — Başkanlığın, Temsilciler Meclisinin bundan sonraki çalışmalarına dair açıklanması	207:209	2. — İstiklâl Harbi mâlûllerine verilecek para mükâfatı hakkında kanun tasarısı ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporu (1/135)	211,213,214,215:217
5. — Görüşülen işler	209		
1. — Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu			

B : 87 17.7.1961 O : 1

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Yeter sayı bulunmadığından 17 Temmuz 1961 Pazartesi günü saat 10 da toplanacak Kurucu Meclisten sonra içtima etmek üzere Birleşime son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Ibrahim Senil

Kâtip
Alev Coşkun

Kâtip
Rifat Çini

2. — GELEN KAĞITLAR

Raporlar

1. — Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı ve Sanayi Komisyonu ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Ko-

misyonuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporları (1/154) (Gündeme)
2. — 1961 genel tarım sayımının 1963 yılına bırakılmasına dair kanun tasarısı ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporu (1/159) (Gündeme)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Kâzım Orbay

KÂTIPLER : Şahap Kitapçı, Alev Coşkun

BAŞKAN — Birleşimi açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacak efendim.
(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Efendim, çoğunluğumuz vardır.

4. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Üyelerden bâzılarına izin verilmesine dair Başkanlık tezkeresi (3/126)

BAŞKAN — Başkanlık Divanının sunuşu var, okuyoruz efendim.

Genel Kurula

Aşağıda adları yazılı sayın üyelerin hizalarında gösterilen müddetlerle izinleri Başkanlık Di-

vanının 13 Temmuz 1961 tarihli toplantısında kararlaştırılmıştır.

Keyfiyet yüce tasviplerine arz olunur.

Kâzım Orbay
Temsilciler Meclisi Başkanı

Münir Aktepe, 20 gün, mazeretine binaen, 2 Ağustos 1961 tarihinden itibaren

Ekrem Alican, 10 gün, mazeretine binaen, 12 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

Bülent Ecevit, 15 gün, mazeretine binaen, 17 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

İ. Rüstü Aksal, 1 ay, hastalığına binaen, 3 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

Kemalî Bayazıt, 10 gün, mazeretine binaen, 12 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

Kadircan Kaflı, 10 gün, hastalığına binaen, 12 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

Mahir Pamukçu, 15 gün, mazeretine binaen, 15 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

Cahit Zamangil, 7 gün, mazeretine binaen, 14 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Efendim, ayrı ayrı yüksek oylarınıza sunacağım.

Münir Aktepe, 20 gün, mazeretine binaen, 2 Ağustos 1961 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Ekrem Alican, 10 gün, mazeretine binaen, 12 Temmuz 1961 den itibaren

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bülent Ecevit, 16 gün, mazeretine binaen, 17 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İsmail Rüstü Aksal, bir ay, hastalığına binaen, 3 Temmuz 1961 tarihinden itibaren.

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kemalî Bayazıt, on gün, mazeretine binaen, 12 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Kadircan Kaflı, on gün, hastalığına binaen, 12 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mahir Pamukçu, on gün, mazeretine binaen, 15 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cahit Zamangil, yedi gün, mazeretine binaen, 14 Temmuz 1961 tarihinden itibaren

BAŞKAN — Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2. — *Başkanlığın, Temsilciler Meclisinin bundan sonraki çalışmalarına dair açıklaması*

BAŞKAN — Konumuza geçmeden evvel Başkanlık Divanının düşünceleri hakkında Yüksek Kurulumuzu aydınlatmama müsaade etmenizi rica edeceğim.

Sayın arkadaşlarım;

Temsilciler Meclisinin önümüzdeki haftalarda yapacağı çalışmalar ve ele alacağı kanun tasarıları için Yüksek Kurulumuza sunulacak program hakkında gerekli açıklamalara temel olmak üzere Başkanlık Divanınız Meclisimiz komisyonlarının Başkan, Başkanvekili ve sözcüleri ile siyasi partilerin Meclis üyelerinden yetkili olan sayın arkadaşları 14 Temmuz 1961 Cuma günü toplantıya çağırmaı faydalı bulmuş ve 15,30 dan 18,30 a kadar süren bu toplantıya, vâkı rica üzerine, M. B. K. den ilgili sayın üyeler de katılmışlardır. Bu çalışmalar çeşitli konular üzerinde düşünce ve görüşlerin karşılıklı açıklanması ile çok verimli ve faydalı olmuştur. Bu hazırlayıcı çalışmaların ışığı altında Başkanlık Divanınız, Yüksek Kurulumuza aydınlatıcı açıklamada bulunmayı faydalı saymıştır. Kısaca arz etmeme izninizi rica ediyorum.

Pek sayın arkadaşlarım;

Bundan sonraki çalışmalarımıza en büyük etkisi olan tarihî kararı Kurucu Meclis 157 No. lu Kanununun 33 ncu maddesine göre önümüzdeki 21 Temmuz 1961 Cuma günü verecek ve halkoyunun kabulü ile kanunluğu kesinleşen Anayasamıza uygun olarak toplanacak T. B. M. M. üyelerinin seçim gününü tesbit edecektir.

14 Temmuz toplantımızda arz ettiğim bugünün Ekimin 15 nci Pazar günü olmasının en uygun olacağı üzerinde görüş birliği olmuştur.

2 nci görüş birliği, seçim gününden önceki 35 günün siyasi parti seçim propagandaları için yeter süre sayılması üzerinde olmuştur.

3 ncu görüş birliği siyasi partilerin seçim propagandası ve adaylarını hazırlaması ve bunlarla ilgili çalışmaları için ancak Eylül başına kadar Meclis çalışmalarına devam olunabileceği düşüncesindedir. Zafer Bayramımızın 30 Ağustosta kutlanacağı da göz önüne alınarak çalışmalarımızın 29 Ağustosta bitirilmesi düşünülmüştür.

Bu düşünceler Yüksek Heyetinize uygun görülürse bugün, 17 Temmuz 1961 den başlamak

üzere önümüzde 44 gün vardır. Bu süre içinde 12 gün Cumartesi ve Pazardır. Kesin zaruret olmazsa bugünler hesap dışı tutulursa 32 çalışma günümüz olacaktır.

Bugün Temsilciler Meclisi komisyonlarımızda bulunan kanun tasarısı sayısı (104) tür. Bunlardan ne kadarının Kurucu Meclise çıkarılması hakkındaki M. B. K. görüşü 14 Temmuz toplantısında açıklanmış ve Temsilciler Meclisi ilgili komisyonlarıyla bugün ve yarın Birleşik Komisyon toplantıları yapılması ve hangi sırayla hangi kanunların çıkarılmasının kararlaştırılması uygun görülmüştür. Bu Birleşik Komisyon çalışmalarında konuşulacak kanun tasarısı sayısı takriben 35 - 40 kadardır. Yüksek Kurulumuzun takdirine sunulacak kanunların kesin sayısı ve konuları ayrıca arz olunacaktır.

Anayasanın halkoyuna sunulması sırasında edinilen denemeye göre ilgili Seçim Kanunu üzerinde gerekli değişikliklerin yapılması hakkında Başkanlığımıza teklifte bulunmuş ve tasarı Seçim Komisyonuna verilmiştir.

Anayasa eki olan 157 No. lu Kanununun tatil ile ilgili 24 ncü maddesine gerekli bir fıkra eklenmek suretiyle Meclis çalışmalarının ve Genel Kurulca karar verilmesi halinde, daha uzun süre için Kurucu Meclisin de tatil edilmesinin sağlanması da lüzumlu görülmüştür.

Pek sayın arkadaşlarım,

Toplantısı başından bu yana kanunla beraber başlıca görevi olarak Anayasa ve Seçim kanunlarını dünyaya örnek bir çalışma ile zamanında çıkarmasını bilen ve milletin kabul cevabının büyük takdir ve mükâfatı ile güvenini kazanmak sevinci ve bahtiyarlığı içinde bulunan tarihî Yüksek Kurulunuz Devlet ve millet faydasına olacağına inandığı sayısı ve önemi belli 30 - 40 kanunu da aynı inan ve vazife duygusu içinde yüksek fikir ve kararları ile işliyerek millete sunacak ve sayın üyeler, tarihî kutsal görevlerini engin gönül ferahlığı ve vicdan huzuru içinde yapmış olmanın sevinci, şerefi ve haklı övünceü içinde faydalı görecekleri özel veya toplumsal yeni çalışmalara yöneleceklerdir.

Pek sayın arkadaşlarım, bir hususu daha belirtmekte fayda umuyorum :

Aramızdan çeşitli sebeplerle ayrılmış olan arkadaşlarımız çıkınca Temsilciler Meclisi üye sayısı (267) dir.

Bugüne kadar sağlık durumları, özel önemli işleri yüzünden Genel Kurulun kabulü veya beş güne kadar süre için Başkanlık Divanımızın yetkisi ile birleşimlerimizde bulunmayan arkadaşlarımızın bugünkü sayısı (30) dur. Bunun (12) si hasta, raporlu ve (18) i mâzeretlerinden ötürü izinlidir.

Bunun çıkması ile birleşimlere katılmaları gereken ve mümkün olan üye sayımız (237) dir.

Komisyon çalışmaları Genel Kurul çalışmalarına hazırlama ve sağlama bakımından büyük önem taşır. Bu sebeple komisyonların, mümkünse Genel Kurul toplantıları sırasında da çalışabilmeleri gerektir. Her iki toplantının, tüzük gereğince yeter sayı ile toplanması için sayın üyelerin çalışmalara en yüksek mevcutla katılmaları elzemdir. Bunun sağlanması için, doktor raporu ile hastalıkları, tedavi altında buldukları, bildirilen veya önemli mâzeretleri Başkanlık Divanına incelenip uygun bulunarak dilekleri Genel Kurula arz olunan ve Yüksek Kurulca kabul olunan sayısı dar sınırlı üyelere gayrisinin komisyon ve genel kurullara oturumların süresi boyunca katılmaları gerekmektedir.

Bu münasebetle şurasını da hatırlatmak isterim :

Arz ettiğim çok önemli mâzeretlerini bildiren sayın üyelerin yalnız yazılı müracaatta bulunmaları değil, Genel Kurulun kabul kararını beklemeleri ve kabul halinde ayrılmaları tüzük icabıdır.

Başkanlık Divanının verilme yetki ve muvafakatine bağlı kısa izinler de kaldırılmıştır.

Çıkarılacak kanunlardan bâzısı üçte iki çoğunluğu da gerektirecektir. Pek sayın üyelerin bu suretle yeter sayıyı sağlamakta beherinin ayrı ayrı yakın ilgi ve yardımlarını çok rica ederim. Bu açıklamanın tek amacı sayın arkadaşlarımızı gelecek çalışma süresi ve konusu üzerinde aydınlatarak her sayın üyenin kısa sürece bu son çalışmalarımızı da beklenen yüksek ilgi ve değerli görüş ve bilgileriyle başarıya ulaştırmalarını rica etmektir.

Bugünden itibaren Pazartesi, Çarşamba, Perşembe, Genel Kurul, Salı ve Cuma günleri ise komisyon günleri olacaktır. İş çok olan komisyon üyeleri Genel Kurul toplantıları sırasında da bu komisyonda çalışabilir.

Mâruzatım bu kadardır.

Buyurun Cemil Sait Barlas. Neye dair konu sacaksınız?

CEMİL SAİT BARLAS — Gündem dışı konuşacağım..

Efendim, Başkanlık Divanının gayet iyi idaresi sayesinde bugüne kadar geldik ve çok mühim olan vazifelerimizden Anayasa ve Seçim Kanununu çıkarma işini başarıyla sona erdirdik. Bu ayın 21 inde de seçimin gününü tâyin edeceğiz. Bu Yüksek Meclis üyelerinden hiçbirinin çalışmadan kaçınacağını zannetmemekteyim. Ancak kısa bir mâruzatta bulunmak isterim.

Bizim her çeşit kanun çıkarma yetkimiz olmakla beraber, bilhassa yeni yürürlüğe giren Anayasa ve Seçim Kanunundan sonra ana kanunların gelecek Meclis tarafından çıkarılması daha çok politikaya uygun olur. Çünkü, en mühim kanun dediğimiz eserler elbetteki partilerin program ve prensiplerine bağlıdır. Bunun dışında (Ana kanunlar demiyorum) Başkanlık Divanından ricam, bütçe ve malî kanunlar dışında her kanunun Yüksek Heyetinize getirilmemesidir. Birtakım kanunlar var ki, bunları tadat etmeyeceğim; meselâ, bugün bir arkadaşımız söyledi ki, bu kanun geldiği takdirde şiddetle aleyhindeyim. Bunun gibi iclerinde şiddetle prensibine itiraz edeceğim kanunlar vardır. Bu bakımdan gelecek partilere zorluk çıkaracak şekilde ana kanunlar dışında hiçbir kanunun buraya gelmemesini temin etmesini Riyaset makamından rica ederim. Bizler şahıs olarak çalışmaya âmâdeyiz. Fakat siyasi parti mensubu olarak, ilk defa bu kürsüden bu düşüncemi arz edeceğim, birtakım kanunlarda bizi viedanlarımızla başbaşa bırakmalarını rica ettik. Bunun siyasi hayatımızda derin tesirleri olacağı şüpheden uzaktır. (Alkışlar)

BAŞKAN — Demin Başkanlık Divanının sunmuş olduğu düşüncede, sayın arkadaşımızın şimdi belirttikleri düşünceye cevap mevcuttur. Başkanlık şu veya bu kanundan bahsetmemiştir. Millî Birlik Komitesinden çıkması gereken 35-40 kanunun çıkarılıp çıkarılmaması, hangilerinin ve ne sıra ile çıkarılması hususlarında ilgili Millî Birlik Komitesi ve Temsilciler Meclisine ait komisyonlar bugün ve yarın müşterek çalışmalar halinde karara varabilirler. Olabilir ki, bu çalışmaların sonunda kanun sayısı beşe iner veya on olur. Bu kanunların hangileri olacağı hakkında Başkanlık Divanının şu anda hiçbir bilgisi yoktur. Bunun için arz ettim ki, Pazartesi ve Salı günü yapılacak birleşik komisyon toplantılarında vâsıl olunacak sonuçlar yüksek kurulunuza sunulacaktır. Komisyon içinde elbette çeşitli partilere mensup sayın üyeler vardır. Eğer bu sayın üyelerin görüşü telif edilirse sayın Cemil Sait Barlas arkadaşımızın söylediği husus derpiş edilerek çalışmalara katılacaklardır.

Şu halde, Başkanlık Divanının ve komisyonların, çalışmalar sırasında kanunların yalnız kendi arzusuna göre büyük Meclise sunulup sunulmaması hususunda bir yetkisi de yoktur.

Başkanlık Divanımız, Tüzüğümüzün gerektirdiği şekilde yapılmış olan ve gerek Hükümet gerek Millî Birlik ve Temsilciler Meclisi üyelerinden muayyen sayıda âzanın imzasını taşıyan kanunları komisyonlara havale etmektedir ve bu komisyonların verecekleri kararları kuruluza sunmakla görevlidir. Bu bakımdan, sanıyorum, Barlas arkadaşımız bundan iki üç gün sonra aydınlanacak olan durum üzerinde daha ziyade gerekli cevabı almış olacaklardır. Mâruzatım bu kadardır. (Alkışlar)

5. GÜRÜŞÜLEN İŞLER

1. — *Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı ve Sanayi Komisyonu ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyo-*

nuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporları (1/154) (1)

(1) 60 S. sayılı basm.yazı tutanağın sonundadır.

Yüksek Başkanlığa

Ereğli'de 2 nci Demir ve Çelik sanayii tesisi ile ilgili 7462 sayılı Kanunda bir değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısının memleket sanayiine vereceği yeni veçhenin önemli ve zamanla mukayyet bulunması bakımından gündeme alınarak öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederiz. 15. 7. 1961

Maliye Bakanı Sanayi Bakanı
Kemal Kurdaş İhsan Soyak

COŞKUN KIRCA — Aleyhinde konuşacağım.

BAŞKAN — Buyurun.

COŞKUN KIRCA — Muhterem arkadaşlar; esasen ivedilik ve öncelik talepleri Karma Komisyon raporuna dercedilmiştir. Sayın Maliye ve Sanayi Bakanlarının kasdetmek istedikleri şey ivedilik ve öncelik olmamak lâzımdır. Sanırım ki kastettikleri husus, bu kanun tasarısının dağıtılmasından 48 saat geçmediği için bunun müzakeresi için ayrıca Yüksek Heyetinizin kararının istihsalini rica etmektir. Halbuki, bu kısa zaman içinde üye arkadaşların bu kadar mühim bir tasarımı gereği gibi tetkik edemedikleri aşikârdır. Tasarı, Temsilci arkadaşların eline ancak bu sabah geçmiş ve sabahleyin de Kurucu Meclis toplantısı olduğundan arkadaşlar tasarımı tetkik edememişlerdir. Bu sebeple, 48 saat de geçmediği için bunun gündeme alınması doğru olamaz.

Bendeniz bu kanun tasarısı hakkında bilgi almak için Devlet Plânlama Teşkilâtına gittim. Maalesef, bu kadar mühim bir mevzuda bu tasarı hakkında bu dairenin mütalâasının alınmadığını öğrendim. Daha ciddi ve uzun bir tetkikin lüzumuna bu bakımdan da kaaniim. Öyle zannediyorum ki, birçok Temsilci üyeler de bu tetkik lüzumunu duymuşlardır ve aynı imkânsızlık içindedirler. Bu sebepten dolayı ve ayrıca dağıtılması üzerinden 48 saat geçmediği için tasarının gündeme alınmamasını ve bu kadar ciddi bir konuda gerekli inceleme imkânının verilmesini rica ediyorum. (Bravo sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Bir dakika, cevap vereyim efendim.

Efendim, söz konusu kanun tasarısının basılan nüshaları Cumartesi ve Pazar günü dağıtılmıştır. Fakat, bu iki günde bu nüshalar sa-

yın üyelerin eline geçmemiş olabilir. Ama, basılıp dağıtıldığı tarihten itibaren 48 saat geçmiştir. (Bravo sesleri, alkışlar)

Sayın Arif Hikmet Onat.

ARİF HİKMET ONAT — Sayın Coşkun Kırca arkadaşımız buyurdular ki; Devlet Plânlama Dairesine gitmiştir fakat bu dairenin ilgilileri bundan haberdar değildir. İstirham ederim; bunu Mısır'daki sağır sultan bile duydu. Bunların haberi yokmuş, böyle şey olmaz. Bu daire biliyorsunuz ki, daha evvel bir kanunla teşekkül etmiştir. Hattâ geçen günkü anlaşma münasebetiyle burada Heyetiniz de bir fikir beyan etmiştir. Biz şimdi sadece daha evvelce kabul edilen bir kanunun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair maddeleri getirdik. Biz Sanayi Encümeni olarak bunun üzerinde çalıştık. Bu itibarla tadil edilecek maddeler üzerinde bir fikrimiz vardır. Arkadaşımızın buyurduğu gibi, bu çok ehemmiyetli bir tasarı da değildir, sadece müstaceldir. Bu itibarla gündeme alınmasını istirham ederim.

BAŞKAN — Yüksek Kurul karar verdiği takdirde gündeme alınabilir. Buyurun Mümtaz Soysal.

MÜMTAZ SOYSAL — Üzerinde konuşacağım.

Sayın arkadaşlarım; Meclisinizin öğleden sonraki çalışmalarını sözlü sorulara hasredildiği halde çok kısa bir hazırlıktan sonra önümüze çok önemli bir kanun tasarısı getirilmektedir. Neden buna lüzum duyulduğunu belirtmek lâzımdır. Bu parlamento taktiği insanın içine bâzı şüphe ve tereddütler getirmektedir. Bugün tadil edilmek istenilen kanun, 1960 yılı bütçe müzakereleri sırasında gece yarısı beş dakikada Meclisten geçirilmiştir. Bu kadar acele getirilen bir kanun çok şiddetli tenkitlere mâruz kalmış ve birçok arkadaşlar o zaman konuşmak imkânını bulamamışlardı. Bugün aynı kanunun bâzı maddeleri, tadil maksadıyla önümüze getirilmektedir. Benim teklifim, bunun biraz daha etraflı şekilde görüşülmesi ve lehte ve aleyhte daha çok hatibin dinlenmesidir.

BAŞKAN — Sayın Omay.

İBRAHİM SAFFET OMA — Arkadaşlar, tasarı sadece gündeme alınacaktır; yoksa bugün görüşülecek değildir. Yüksek Heyetiniz

gündeme alınmasına karar verecek ve sırası geldiğinde görüşülecektir. («Öyle değil» sesleri) Bugün görüşülmesine ben de şahsan taraftan değilim.

BAŞKAN — Buyurunuz, Sayın Maliye Bakanı.

MALİYE BAKANI KEMAL KURDAŞ — Muhterem arkadaşlar, bu, Ereğli'de kurulacak olan Demir - Çelik Sanayii işi, sadece ve yalnız bir maksat için bir zaruretin tesiri altında getirilmiştir.

Yüksek malûmunuz, bu tasarının bugüne kadar çıkması lâzımgeliyordu. Fakat, çeşitli sebeplerden ve gerekse, konunun gerektirdiği çeşitli hususlar dolayısıyla, bugüne kadar ele alınmadı. Otuz Hazirana kadar müzakere edilemedi, 15 Temmuz'a kadar ilâve müddet aldık. Bu müddet içinde yalnız çıkmayan bir kanun kalmıştır.

Mevzu, memleketimiz için son derece ehemmiyetlidir. Esas olan bu müessesenin memleketimizde süratle kurulmasıdır. Bu kanun sadece bu maksatla getirilmiştir. Biz acemi politikacılar olarak hiçbir taktik kullanmadık. Kabul ederseniz müteşekkir kalırız; kabul etmezseniz başka güne bırakırsınız. Her halde kabul etmeniz memleket için çok hayırlı olacaktır.

BAŞKAN — Efendim, durum aydınlanmıştır. Önergenin tasarının, gündeme alınması ve mevzuubahis kanun tasarısının öncelikle görüşülmesine aid olduğu açıktır. Bunu yüksek oylarınıza sunuyorum, kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bu tasarının görüşülmesine geçmeden evvel gündemdeki, geçen oturumda yeter sayı bulunmadığı için oyunuza sunulamayan birinci maddeye geçiyoruz.

2. — *İstiklâl Harbi mâlûllerine verilecek para mükâfatı hakkında kanun tasarısı ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporu (1/135)*

BAŞKAN — Bu hususu tekrar açık oylarınıza sunuyorum.

Yüksek Kurulunuzca gündeme alınması kabul edilen kanunun tümü hakkında konuşmak isteyen var mı?

COŞKUN KIRCA — Usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Buyurun.

COŞKUN KIRCA — Muhterem arkadaşlar; Temsilciler Meclisi İçtüzüğü'nün 29 ncu maddesine göre, gündem aşağıdaki sıraya tâbidir.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları, Anayasa ve Seçim komisyonlarından gelen teklifler ve sonra sorular ve genel görüşme ve ondan sonra öncelikle görüşülmesi lâzımgelen tasarı ve teklifler. İçtüzüğümüz, öncelikle görüşülmesine karar verilen kanun tasarısı ve tekliflerinin sorulara takdim edilememesini âmir bulunduğundan Muhterem Riyaset Makamının önce soruların görüşülmesi için davette bulunması lâzımgelir. (Bravo sesleri)

BAŞKAN — Bir dakika, cevap vereyim.

Efendim, Tüzüğün bir maddesi, «sorular için Pazartesi günü» der. Fakat, Genel Kurulda, hakkında karar verilmediği takdirde gündeme alınmanın kabulü de var. Binaenaleyh, gündeme alınma ve öncelikle görüşme de vardır. Onun için, bu tasarının, sorulara takdimen görüşülmesi Tüzüğümüze aykırı değildir. (Bravo sesleri)

COŞKUN KIRCA — Efendim, maalesef Sayın Riyaset Makamının görüşüne katılamamanın elemi içindeyim.

İçtüzüğümüzün 29 ncu maddesi, eski Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ne derse desin, Genel Kurul kararıyla gündemin hangi maddelerinin sırasının değiştirilebileceğini ayrıca belirtmiştir. Bu maddeler arasında sorular ve genel görüşmeler yer almamıştır. Genel Kurul soruların başka bir güne bırakılmasına karar verebilir. Ancak, bu kararı vermedikçe, gündemde sadece, sorulardan sonra yer alan maddelerin yerleri arasında değişiklik yapabilir, soruların yerini değiştiremez.

BAŞKAN — Gündeme alınanlar hakkındadır.

COŞKUN KIRCA — 29 ncu maddedeki sırayı sorulara kadar - sorular dâhil - takibetmesi lâzımdır. Tüzük, Mehmet Hazer Beyefendi de teyidediyorlar, eskiden olduğu gibi soruların evvelâ görüşülmesini âmiridir.

BAŞKAN — Kurula bağlı bir husustur. Kurul bu sırayı aldığı kararlarla değiştirebilir. Kurulunuz bunu böyle yapmış ve aldığı bir kararla bu kanunu görüşme gündemine almış bulunmaktadır.

BAŞKAN — Necip Bilge.

NECİP BİLGE — Muhterem arkadaşlar; usul bakımından meselenin Genel Kurulun yeni bir kararı ile halledilebileceği kanaatindeyim. Bu, gündeme alındıktan sonra müzakere sırası İçtüzükteki hükümlere göre yapılır. Ama yeniden Kurula başvurarak bu sıranın tanzimi mümkündür. Bu hususta Temsilciler Meclisi İçtüzüğü bir hüküm koymamışsa eski İçtüzüğün hükümleri tatbik edilecektir. Buna göre Başkanlık Divanının yapabileceği şey şudur : Bu kanun tasarısının, sorulardan önce görüşülmesinin oya konulması... Mesele bu şekilde halledilebilir.

BAŞKAN — Zaten benim teklifim de aynı mahiyettedir. Yani bugünkü gündeme ve sorulardan evvel alınması şeklindedir. Bu doğru anlaşılmamışsa şimdi Sayın Necip Bilge arkadaşımızın izah ettiği şekilde oyunuzda sunulabilir.

Şimdi, bu mevzuubahis kanun tasarısının sorulardan evvel görüşülmesini yüksek oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Evvel görüşülmesi kabul edilmiştir efendim

Kanun tasarısının tümü üzerinde söz isteyen?

Sayın Suphi Doğukan.

SUPHİ DOĞUKAN — Efendim, halkoyuna sunulmuş olan Anayasamızın içinde bir prensibolarak; hiçbir kimseye, aileye, sınıfa istisna tanınmayacağı da vardır. Buna uymak zorundayız.

Elimizdeki kanun tasarısında, istimlâkte, nakliyede, telsiz kurulmasında, liman işletmesine yer verilmesinde birtakım resimlerden muafiyet tanınmaktadır

Bir iki hukukçuya sordum; hiçbirisi bunun üzerinde kesin bir cevap veremedi ve hepsi de «cevap vermek için, inceleme lâzım» dediler.

Kanaatim odur ki, Ereğli Demir - Çelik Sanayii için, Damga Resminden muafıtır, demek lâzımdır. Aksi takdirde demin saydığım hususlar bir imtiyaz bir eşitsizliktir. Komisyonun bu hususu buradan açıkça belirtmesini rica ederim.

BAŞKAN — Mümtaz Soysal.

MÜMTAZ SOYSAL — Arkadaşlarım; bu kanunun tümü üzerinde görüşülürken her şeyden evvel bir noktaya tekrar dikkatinizi çekmek isterim : Geçen gün bu müessesenin finansmanı

ile ilgili olarak bir noktaya dokunmuşum. Bu müesseseye katılan Devlet hissesinin 34 milyon dolârına mukabil hususi teşebbüs hissesinin yerli ve yabancı olarak ancak 25 milyon dolâr tuttuğunu belirtmişim. Bu eşitsizliğe rağmen vaziyet kontrol bakımından tamamiyle tersine dönmüş bulunuyor. 34/25 oranına rağmen bu müessese hususi teşebbüsün elinde bırakılmıştı, Hiç olmazsa başlangıçta ilerde hususi teşebbüs payını gittikçe artırılacağı ve dengenin hususi teşebbüs lehine döneceği belirtilmişti. Fakat bugünden Türkiye'de yerleşmiş olan devletçilik prensiplerine ve tatbikatına aykırı bir durum yaratıldığını belirtmekte fayda vardır. 3460 sayılı Kanuna göre Devlet iştirakinin % 50 den fazla olduğu bu teşekkülün kontrolü Devlete aittir. Fakat burada birtakım mülâhazalarla, yanlış bir başlangıçla işe girilmiştir. Daha evvel de izah edildiği gibi bu kanun bir gece yarısı ve acele ile çıkarılmıştır. Şimdi getirilen tadil tasarısı da aynı sistemin devam ettirilmesini istemektedir.

Girişilen teşebbüsün verimli ve randımanlı olduğunu geçen gün Sanayi Bakanı belirtti. Mesele teşebbüsün verimli ve randımanlı olmasında değildir, mesele Türkiye'nin plânlama ihtiyacı ile ve Türkiye'de evvelce kurulmuş olan diğer Devlet tesislerine uygulanan murakabe resmîyetle ilgilidir. Bir defa kurulan müessese demir ve çelik sanayii müessesesidir. Demir - çelik sanayii başlangıçtan beri Türkiye'nin temel sanayiinden sayılmıştır ve dolayısıyla Ereğli müessesesinin de temel sanayie dayanan bir iktisadi kalkınma ve Devletin kontrolü altında hareket edecek şekilde kurulması lâzımdır. İşte en mühim addedilmesi lâzımgelen bu nokta ihmal edilmiştir. Devletin bu kadar büyük bir pay ile katıldığı böyle bir teşebbüsün hiç olmazsa bundan sonraki yatırımlarında, kurulmasını benimsediğimiz Devlet Plânlama Teşkilâtının koymuş olduğu esaslara uygun hareket etmesi şarttır.

Bugün öğle tatilinde öğrendik ki, bu yapılan tadil dolayısıyla Plânlama Teşkilâtından hiç malûmat alınmamıştır. Meselâ tadil tasarısı ile önümüze getirilen noktalardan birisi Ereğli'de yeni bir liman daha kurulmasıdır. Şirketi kuranlar, Ereğli limanının başka maksatlara tahsis edilmiş olduğunu ileri sürerek, ayrıca Demir ve Çelik Fabrikasının tahmil ve tahliye işleriyle

meşgul olmak üzere, bir liman kurulması gerektiği düşüncesindedirler. Ayrıca, kurulacak bu yeni limanın işletme imtiyazının kendilerine bırakılmasını istemektedirler.

Liman işletmesi imtiyazından başka bazı imtiyazlar daha vardır. Fakat burada asıl dikkati çeken nokta, hususi bir teşebbüs olan bu şirket, istimlakler hususunda Devlet Teşekkülüne benzer yetkileri ele geçirmek istemektedir. Gerçi böyle hususi teşebbüslerin istimlak hakları hususunda temel bir kanun mevcuttur. Bahis konusu mesele şudur : Âmme menfaati varsa, âmme menfaati için istimlak yetkisi verilmektedir. Şirketi kuranlar aynı yetkiyi bu teşekküle de vermek istemektedirler. Dikkat edilecek nokta, bu teşekkülün adına şimdiye kadar yapılmış olan istimlaklerin Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları müessesesi tarafından yapılması ve böylece bir Devlet müessesesinin imkânlarından faydalanılmış olmasıdır. Halbuki işlenecek madde bakımından Karabük Demir ve Çelik Fabrikaları da aynı hammaddeyi işlemektedir. Tabii, müesseselerin çıkardıkları mamüllerde bazı farklar olacaktır. Karabük Demir - Çelik sanayiinde çekme usulüne dayanılarak, boru, v. s. imal edilecektir. Ereğli sanayiinde ise, baskı suretiyle, sac ve saire imal edilecektir. Fakat bu ayırmanın mutlak olmadığı ve her iki müessesenin de imal edecekleri müşterek mamüller bulunduğu muhakkaktır. Her iki teşebbüsün, kullandıkları hammadde bakımından ve piyasaya arz edecekleri mamüller bakımından âdetâ birbirleriyle rekabet edecek bir durumda olacakları açıkça görülmektedir. Bir taraftan Devlet sermayesi ile Karabük Demir ve Çelik sanayii yaratılmışken onun karşısına yine Devletin çoğunluk sermaye ile katıldığı bir başka sanayi daha yaratılıyor. İlerde rakip olacak olan bu yeni müessese yaratılırken, istimlak gibi işlerde de eski fabrikadan faydalanma yoluna gidiliyor. Türkiye'de Plânlama ihtiyaçları bakımından, bilmiyorum, bu iki müessese nasıl koordine edilecektir? Ereğli müessesesi, ister istemez dünya piyasasına göre hareket edecektir. Avrupa müşterek pazarı ve saire nazarı dikkate alınacak olursa, dış fiyatlara bağlı kalacak olan bir müessesedir. Halbuki Karabük müessesesi tamamen Türk sermayesi ile, Devletin sermayesi ile kurulmuştur ve 3460 sayılı Kanunun hükümlerine bağlıdır. Kısaca söylemek gerekirse, her

iki müessese eşit şartlar altında faaliyet-te bulunamayacaktır. Bütün bunlar etraflıca incelenmesi lâzımgelen, her halde, enine boyuna tetkiki icabeden meselelerdir. Bu vaziyet karşısında aceleye getirilmemesi, tamamiyle meselenin aydınlığa çıkması lâzımdır. Bu tasarı, şirkete bazı yeni imtiyazlar tanımakta karşılığında hiçbir Devlet kontrolü sağlamamaktadır. Bu bakımdan, meselelerin aydınlığa çıkması için, tümü üzerinde daha konuşmalıyız. Maddelere geçilmesini doğru bulmuyorum. (Alkışlar)

BAŞKAN — Açık oya sunulan kanun için oyunu vermiyen arkadaşımız var mı, efendim? (Var sesleri) Buyurun, oyunuzu verin. Başka var mı efendim? Yok. Oylama bitmiştir, efendim.

Söz komisyonundur.

KOMİSYON ADINA SAİT NACİ ERGİN

— Sayın arkadaşlar, huzurunuzda bulunan tasarı, yüksek malûmunuz olduğu veçhile, 7462 sayılı Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddeler eklenmesine taallük etmektedir.

Muhterem arkadaşlarım, gerek Suphi Doğukan ve gerekse Müztaz Soysal arkadaşlarım meselenin esası üzerinde durdular.

Bir kaç gün evvel kabul edilen bir anlaşma ile yüksek tasvibinize iktiran etmişti. Halbuki bu mesele böyle bir müessese kurulacak mı, kurulmayacak mı, böyle bir müessesenin kurulması kabul edilecek mi, edilmeyecek mi meselesi değildir. Bütün bunlar yüksek huzurunuzda konuşulmuş ve karara varılmıştır.

Binaenaleyh, öyle zannediyorum ki bugün konuşulması iktiza eden cihet için esasından ziyade, yapılacak tadillerin muvafık olup olmadığı hususundan bu vesile ile bendeniz de biraz için esasına girmek durumundayım.

Suphi Doğukan arkadaşımıza şurasını arz edeyim: Bu, hususi bir kanundur. 7462 sayılı Kanunla bazı hükümler kabul edilmiştir. Binaenaleyh getirilen tadil yeni bir mevzuu değildir, evvelece kabul edilmiştir. Geçenlerde müzakere buyurduğunuz kredi anlaşması Yüksek Meclisin tasdikına iktiran etmiştir.

Bir noktayı da arz edeyim, iki milyarlık bir müessese kurulurken ve bu sanayi müessesesinin kuruluşu için gerekli kredinin mühim bir

kısının Türk parası ile ödememesi imkânı elde edilmiş iken, bundan sonra huzurunuz ya, yasama organlarının huzuruna böyle bir yetki gelecek olursa elbette kabul buyurduğunuz kanun, dün kabul edilen anlaşma ve nihayet daha evvelce kabul edilmiş olan kanun ki o, 7462 sayılı Kanundur. Bundan sonra gelecek meclislere ışık tutma vaziyetinde olacaktır. Bu kanunlar kabul edildiği zaman, memleketin yüksek menfaatlerine uygun gir görüş hâkim olmuştur. Bundan sonraki meclislere de bu örnek olabilir.

Mevzuu böylece ele aldığımız zaman, «yeni bir imtiyaz veriliyor» şeklinde düşünmek mi lâzım, yoksa, bâzı müsaadeler verilmiş, bunların genişletilmesi mi, yoksa daraltılması mı lâzım, onun münakaşasını maddeleri konuşurken yapmamız daha uygun olur. O zaman kabul etmek mümkün olduğu kadar, reddetmek de mümkündür. Buna hiç kimsenin diyeceği yoktur.

Biz bu meseleyi komisyonda derinliğine ve genişliğine tetkik ettik. Bize Hükümet temsilcileri geniş izahat verdiler. Verilen bu izahatı raporumuzla sizlere intikal ettirdik. Meselenin

esas hakkında tenevvür edilebilmesi için, gerekli malûmat arz edebilmek için ne lâzımsa yapılmıştır. Bu tadili reddetmek suretiyle, şirketin kuruluşu geciktirilmiş olacaktır.

Bendeniz şu noktayı arz etmek isterim ki, bugün heyeti umumiyesi üzerinde müzakerelerden ziyade, maddeler üzerinde dikkatle durup bir karara varmak daha isabetli bir yol olur. Mâruzatım bundan ibarettir.

BAŞKAN — Açık oy sonucunu arz ediyorum: İkinci defa yüksek oyunuzda arz edilen tasarıya (134) oy verilmiştir. (127) kabul, (7) reddir. İçtüzüğümüze göre ikinci defa oya sunulan tasarı için salt çoğunluk olmasa dahi alınan neticeye göre kabul edilmiş olur. Bu bakımdan kanun tasarısı Yüksek Heyetinizce kabul edilmiştir.

Efendim, müzakereye devam edebilmek için yeter sayı maatteessüf kalmamıştır. Gündemde mevcut maddelerin konuşulmasına imkân yoktur. 19 . 7 . 1961 Çamşamba gün saat 10 da toplanılmak üzere Temsilciler Meclisinin bugünkü Birleşimine son veriyorum.

Kapanma saati : 16,10

İstiklâl Harbi mâlûllerine verilecek para mükâfâtı hakkındaki kanun tasarısına ikinci defa verilen oyların neticesi

(Temsilciler Meclisince Kanun kabul edilmiştir.)

Üye sayısı	: 267
Oy verenler	: 134
Kabul edenler	: 127
Reddedenler	: 7
Çekinserler	: 0
Oya katılmıyanlar	: 133
Açık üyelikler	: 0

[Kabul edenler]**— A —**

Lûtfi Akadh
Atalay Akan
Mebrure Aksoley
Münir Aktepe
Nurettin Akyurt
Abdülkerim Akyüz
Osman Alishirođlu
Fehmi Alpaslan
Abdurrahman Altuđ
Tahsin Argun
Vedat Arıkan
Ferhan Arkan
Âmil Artus
Şevket Asbuzođlu
Fethi Aşkın
Ahmet Atılğan
Dođan Avcıođlu
Raif Aybar
Ahmet Cevdet Aydın
Şevki Aysan

— B —

Şeref Bakşık
Zeki Baltacıođlu
Cemil Sait Barlas
Kâmil Başaran
Suphi Batur
Mehmet Baydur
Suphi Baykam
Hakkı Kâmil Beşe
Mehmet Raşit Beşerler
Necip Bilge
Süleyman Bilgen
Ahmet Bilgin

— C —

Ömer Sami Coşar

Alev Coşkun

— Ç —

Rifat Çini
Mahmut Tekin Çullu

— D —

Ahmet Demiray
Mustafa Dinekli
Avni Dođan
Suphi Doğukan
Necati Duman

— E —

Şerafettin Yaşar Egin
Şükûfe Ekitler
Lûtfi Engin
Sadi Erdem
Sait Erding
Ali Erel
Zihni Erençin
Feridun Ergin
Sait Naci Ergin
Nedim Ergüven
Hamza Erođlu
Bahir Ersoy
Adnan Ertanık
İlhan Esen

F

Bedi Feyziođlu
Turhan Feyziođlu
Yavuz Feyziođlu

— G —

Vasfi Gerger
Abdülkadir Göğüş
Rauf Gökeşen
Mehmet Göker
Turgut Göle

Muhittin Gürün

Ferit Celâl Güven

— H —

Şevket Raşit Hatibođlu
Mehmet Hazer
Mehmet Salim Hazer-
dağlı

— I —

Rıza Işıtan

— İ —

İsmail İnan
Şefik İnan
Abdullah İpsirođlu

K

Münci Kapani
Ömer Karahasan
Enver Ziya Karal
Coşkun Kırcı
Enver Kırcı
Şahap Kitapeç
Feyyaz Köksal
Orhan Köprülü
Kemal Kurdaş
Sahir Kurutluođlu
Muin Küley
Hikmet Kümbetliođlu

— L —

Kaludi Laskari

— M —

Orhan Mersinli
Ziya Müezzinoğlu

— N —

Fazıl Nalbantođlu

— O —

Zekâi O'Kan
Abdülkadir Okyay
Arif Hikmet Onat
Kâzım Orbay
Hamdi Orhon

— Ö —

İhsan Ögat
Halim Önalp
İlhan Özdil
Fakih Özfakih
Mazhar Özkol
Halil Özmen

— P —

Fikret Pamir
Mahir Pamukcu
Hayrettin Şakir Perk
Vefik Piriñciođlu

— S —

Kemal Satır
Selâmi Savaş
Enver Sökmen
Celâl Sungur

— Ş —

Mehmet Şişman
Ahmet Şener

— T —

Cahit Talas
Salâhattin Tandal
Reşat Tardu
Âdil Toközlü
Osman Tosun
Vecihi Tönük

Kemal Türkoğlu
Ekrem Tüzemen
— U —
Hüseyin Ulusoy

— Ü —
Feridun Üstün
— Y —
Cemal Yavuz

Fehmi Yavuz
Nüvit Yetkin
Cemal Yıldırım
Asım Yılmaz

Avni Yurdabayrak
Danış Yurdakul
— Z —
Galip Kenan Zaimoğlu

[Reddedenler]

— A —
Muammer Aksoy
Hüseyin Ataman
— B —
Etem Boransü

— E —
Yusuf Adil Egeli
Oktay Ekşi

— G —
Abdurrahman Nafiz
Gürman

— S —
Mümtaz Soysal

[Oya katılmayanlar]

— A —
Şevket Adalan
Ahmet Akar
Ali Rıza Akbıykoğlu
Necmi Akçasu
Burhan Akdağ
İsmail Rüştü Aksal (İ.)
Halil Akyavaş
Muzaffer Alankuş
Sadık Aldoğan
Ekrem Alican (İ.)
Mehmet Altınsoy
Babür Ardahan
Nurettin Ardıçoğlu
Fuat Arna
Sırrı Atalay

— B —
Cihad Baban (B.)
Adnan Başer
Avni Başman
Remziye Batırbaygil
Kemalî Bayazıt
Rauf Bayındır
Bekir Sıtkı Baykal
Hıfzı Oğuz Bekata
Fahri Belen
Nihat Reşat Belger
Hikmet Binark
Lütfi Biran
Arslan Bora
Osman Bölükbaşı
Ratip Tahir Burak

— C —
Hızır Cengiz

— Ç —
Esat Çağa
Nazif Çağatay
Behçet Kemal Çağlar
İsmail Selçuk Çakır-
oğlu

Fethi Çelikbaş
Bahri Çolakoğlu

— D —
Hazım Dağlı
Nef'i Demirlioğlu
Vedat Dieleli
Erol Dilek

Vahap Dizdaroğlu
Cevat Dursunoğlu

— E —
Bülent Ecevit (İ.)
Fethi Elgün

— F —
İmadettin Elmas
Abdullah Ercan
Alaettin Ergönenc
Halil Sezai Erkut
Kenan Esengin
Cemal Reşit Eyüboğlu

— G —
Fehim Fırat

— H —
Cevdet Geboloğlu
Kemal Zeki Gençosman
Ali İhsan Göğüş
Mukbil Gökdoğan (B.)
Rıza Göksu
Kasım Gülek
Ferda Güley

Şemsettin Günaltay
Rahmi Günay
Turan Güneş
Ferruh Güven

— I —
Ahmet Sırrı Hocaoğlu

— J —
M. Rauf İnan
İsmet İnönü

— K —
İhsan Kabadayı
Kadirean Kaflı

Hermine Kalüstyanyan
Bedri Karafakıoğlu
Yekta Karamustafaoğlu

Ahmet Karamüftüoğlu
F. Lütfi Karacanoğlu
Yakup Kadri Karaos-
manoğlu

Mustafa Kepir
Nuri Kımık
Tevfik Kâmil Koperler
Enver Kök

Ahmet Köseoğlu
Mehmet Ali Kumbasar
Zeki Kumrulu
Alp Kuran

— M —
Ferid Melen
Hayri Mumeuoğlu (B.)

— N —
Ahmet Oğuz
İbrahim Saffet Omay

Hüseyin Onur
Hüseyin Otan

— Ö —
Atıf Ödül
Feridun Şakir Ögünç
Altan Öymen
Rüştü Özal (B.)
Mehmet Özbay
Şinasi Özdenoğlu
Orhan Öztrak
Seyfi Öztürk

— P —
Emin Paksüt

— S —
Adil Sağiroğlu
Necip San
İlhami Sencar
Nihat Sargınalp
Ragıp Sarıca
Selim Sarper (B.)
Bahri Savaş

Hulûsi Selek
İbrahim Senil
Ethem Serim
Celâl Sait Siren
Mustafa Sirmen
İhsan Soyak (B.)
Dündar Soyer
Emin Soysal
İlhami Soysal

— Ş —
Mehmet Şengün

— T —

Ahmet Tahtakılıç (B.)
Derviş Sami Taşman
Zeki Tekiner
Yusuf Kemal Tengir-
şenk
Hasan Tez

Sadettin Tokbey
Abdülhadi Toplu (İ.)
Bedrettin Tuncel
Vahit Turhan
Salih Türkmen
— U —
İsmail Ulutaş

— Ü —

Ragıp Üner (B.)

— V —

Âdil Vardarlı
Hıfzı Veldet Velidede-
oğlu

— Y —

Bahri Yazır
Abdülhak Kemal Yörük
Yusuf Ziya Yücebilgin

— Z —

Cahit Zamangil (İ.)
Nâsır Zeytinoğlu (B.)

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı ve Sanayi Komisyonu ve Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyon raporu (1/154)

T. C

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1502/1915

16 . 6 . 1961

Temsilciler Meclisi Başkanlığına

Sanayi Bakanlığınca hazırlanan ve Kurucu Meclise arzı Bakanlar Kurulunca 5 . 6 . 1961 tarihinde kararlaştırılan «Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Devlet Başkanı ve Başbakan
Org.

Cemal Gürsel

GEREKÇE

Memleketimizin iktisadi gelişmesinde en mühim âmillerden birini teşkil edeceğinden şüphe olunmayan İkinci Entegre Demir ve Çelik - Sanayimizin, temini mümkün en elverişli şartlar içinde gerçekleştirilebilmesi gayesiyle 28 Şubat 1960 tarihinde kabul olunan 7462 sayılı Kanunun Hükümete verdiği yetkiye müsteniden kurulan ve finansman itibariyle Türk resmî ve hususi sermayesiyle Amerikan hususi sermayesine ve Kalkınma İkraz Fonunun 130 milyon dolâr civarındaki kredisine ve diğer bâzı dış kredilere dayandırılan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin teşekkülünden bu yana, projenin tahakkuku yolunda esaslı adımlar atılmış, dış finansman yüzde yüze yakın bir nispette temin olunmuş, Türk resmî sektörünün iştiraki kuvveden fiile çıkmış, Amerikan hususi sermayesi için gerekli bağlantılar yapılmış ve Türk hususi sermayesi de Şirketin finansmanına istekle yönelmiştir. Bu arada, meydana getirilecek tesislerin cüzümlerini teşkil edecek olan teçhizat, malzeme, aksam ve teferruatın şartnameleri, sipariş ve montaj mukaveleleri imzalanmış, ağır sanayiın kurulacağı sahanın iktisabı yolundaki muameleler ve arazi üzerinde gerekli teknik hazırlıklar yapılmıştır. Toprak tesviyesi işine de başlanmak üzeredir.

Ancak, Hususi Kanunun çıkarıldığı ve Şirket statüsünün tanzim edildiği tarihten bu yana, yukarıda arz olunan hazırlıkların seyri ile tahakkukuna ve binnetice teferruatına daha çok yaklaşılmış bulunan projenin, mümkün olan sürat ve sühuletle meydana getirilmesi yolunda esasen müttehas prensipler muvacehesinde evvelemirde hususi kanunda ve bilâhara buna muvazi olarak Şirket statüsünde bâzı tadilat ve ilâvelerin yapılması zaruret halini almıştır.

Arz olunan ve aşağıda kısım kısım açıklanıp gerekleri gösterilen tasarı, 7462 sayılı Kanunda şu tadilat ve ilâveleri ihtiva ve istihdaf etmektedir :

I - Şirket sermayesinin tezyidi :

(2 nci maddenin 1 nci fıkrasının tadili)

Bidayette, İkinci Demir ve Çelik Sanayiinin kurulması için teşkil edilen Şirketin sermayesi, etüd safhasında yapılan finansman hesaplarına göre 510 000 000 Türk lirası olarak tesbit edilmişti. Projenin tahakkukuna doğru gayretler ilerledikçe ve nihayet ancak gerekli mukavelelerin akdi arifesinde kesin olarak elde edilmesi mümkün olabilen kesin nihai rakamlar, sanayiin ikinci ve üçüncü safhalarının kolayca inkişafını teminen şimdiden tesislerin bünyesinde nazara alınmaları icabeden hazırlıkların hakiki maliyet hesapları ve takriben üç buçuk yıl sürecek olan imâlât, inşaat ve montaj safhasında Amerikan ve Türk fiyat endekslerine göre vukuundan kaçınılmıyacak mahiyetteki normal fiyat artışları karşısında, Kalkınma İkraz Fonu kredisi verilirken yapılan nihai finansman hesaplarına müsteniden Fon İdaresi, Şirket sermayesinin tezyidini şart koşturmuştur. Rakamlar bakımından, sermayenin 510 milyondan 600 milyona yükseltilmesi gerekmektedir. Ancak, arz olunan tadil teklifinde 600 milyonluk limit, kanunda yer alacak şekilde gösterilmemiş ve alelûmum anonim şirket sermayelerinin tezyidi hakkında cari usulün bu Şirkette de kabul ve tatbiki yoluna gidilmiştir. Teklifte görüleceği veçhile, kuruluş sermayesi olan 1 milyon lira kaydı muhafaza edilecek ve ancak 7462 sayılı Kanunun metnindeki nihai sermaye olan 510 milyon kaydı kaldırılacaktır. Şirket, bu suretle kendi sermayesini bugün Kalkınma İkraz Fonu tarafından koşulan şart muvacehesinde 600 milyon liraya tezyidedebilecektir. İlerde Şirket sermayesinin daha da tezyidi icabederse bu ameliye, o zaman, kanunen dondurulmuş bir had mevcudolmıyacağı için, yine bizzat Şirket tarafından suhuletle yapılabilecektir.

II - Opsiyon senetleri ihracı :

(4 ncü maddeye bir fıkra eklenmesi)

Ereğli Demir ve Çelik tesislerinin finansmanı mevzuunda Amerika Birleşik Devletleri Kalkınma İkraz Fonu ile akdolunan 129 600 000 dolârlık İkraz Anlaşmasına göre işbu kredinin kullanılması ve tediyata başlanılması için yerine getirilmesi gerekli olan şartlardan biri de Amerika'da, New - York'taki yatırım müesseselerinden biri olan «Chase International Investment Corporation» dan, finansman plâni gereğince, tahvil mukabili biri 2 000 000, diğeri 3 000 000 dolârlık iki kalem kredinin, Kalkınma İkraz Fonunca tatminkâr görülecek şartlar dâhilinde teminidir. Tesbit olunan bir esasa göre, 2 000 000 dolârlık birinci seri tahvil sahiplerine, bilâhara Şirket hisse senetlerini satınalma hakkını bahşedecek ve müstakillen kullanılacak birer «Opsiyon senedi = Warrant» verilecektir. Opsiyon senetleri, muayyen müddet içinde Şirkete ibraz olunduğu takdirde, Şirket, bedeli mukabilinde hisse senedi satacaktır.

Bu muamele Ticaret Kanunumuz muvacehesinde yeni bir usul ve hak tesis etmesi dolayısıyla, Şirket Hususi Kanununun doğrudan doğruya hisse senedi ile kabili tebdil olabilecek tahviller hakkındaki 4 ncü maddesine yeni bir fıkra eklenmesine ihtiyaç duyulmuştur.

III - İstimlâk hükmü :

(7 nci maddenin tadili)

7462 sayılı Kanunda, yapılması yüksek tasviplerine arz olunan üçüncü tadil, adı geçen kanunun 7 nci maddesindeki (İstimlâk) hükmüne taallûk etmektedir.

Bu maddenin halen mer'i şekline göre, ikinci ağır sanayi için Ereğli'de iktisabı gereken arazi, Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Umum Müdürlüğü tarafından 6830 sayılı Kanuna dayanılarak istimlâk edilecek ve mütaakiben Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T. A. Ş. ne devri üzerine de «İstimlâk gayesi sâkıt olmamış» sayılacaktır.

a) Bu maddede yüksek tasviplerine arz olunan birinci husus, Türkiye Demir ve Çelik İşletmelerince istimlâk veya sair suretle iktisabolunacak gayrimenkullerin Şirkete devri halinde, bu devir muamelesinin her türlü vergi, resim, harc ve ücretlerden muafiyetine dairdir. Halen Şirket, edinmek zorunda bulunduğu araziye istimlâk edemiyeceği için Türkiye Demir ve Çelik

İşletmeleri vasıtasıyla temellük yoluna gidilmektedir. Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T. A. Ş. ne devretmek üzere istimlâkler ve mubayaalar yaparken, mülkler mukabili ödiyeceği bedellerin yanısıra, mevzuatımıza göre çeşitli kalemlerde de paralar ödiyecek ve esasen bütün bu meblâğların yekûnu Şirketçe mezkûr idareye ödenecektir. Ancak, aynı arazi, mezkûr idareden Şirkete devredilirken, Şirket, esasen ödediği bütün maliyet ve masrafların yanısıra, bu ikinci intikal ve iktisap muamelesi hasebiyle arazi bedelleri hariç, diğer malî külfetlerle bir defa daha karşılaşacak ve bunları mükerreren ödemek mecburiyetine düşecektir. Bu tekerrürü önlemek ve daha bidayette Şirketin finansman durumunu bu bakımdan rahnedar kılmamak için tasarlanan şekil teklif olunmuştur.

b) Aynı maddede, yüksek tasviplerine arz olunan ikinci husus, müstakbel zaruretleri karşılamak için bizzat Şirket lehine istimlâk salâhiyetinin tesisine mâtuf olan ikinci fıkradır.

Bugün için tesislerin kaplıyacağı saha 2 700 000 metre kare olarak hesaplanmış, muhakkak olan müstakbel inkişaf, ezcümle ikinci ve üçüncü inkişaf safhaları ve tesislerin diğer suret ve sebeplerle zaruri bulunacak olan gelişmeleri için ilerde gerekecek arazinin de tesbit ve istimlâki yoluna, kuruluştaki finansmanı büsbütün genişletmemek ve malî külfetleri şimdiden fazlaştırmamak sebebiyle gidilmemiştir.

Ancak, bu tesisin ömrüne nispetle kısa sayılabilecek bir müddet sonra, Şirketçe edinilmesi zaruret haline gelecek arazi, tarafların rızasıyla iktisabolunamadığı takdirde, istimlâki temin edebilecek bir hüküm kanunda mevcut değildir.

İşte 7 nci maddede tasarlanan tadilâtın ikincisi, 6830 sayılı Kanunun, umumi menfaatin mevcudiyeti halinde hususi şahıslar lehine esasen derpiş etmiş bulunduğu istimlâk ve irtifak hakkı tesisi salâhiyetinden, zaruret hallerinde Şirketin de istifade edebilmesi içindir.

Memleketimizde, ikinci bir Demir ve Çelik Sanayiinin tesisinde tam mânasiyle menafii umumiyenin bulunduğu söz götürmez. Memleketin menfaati, bu sanayiin behemehal ve bir an önce tesisini elzem kılmaktadır. Bu sebeple Türk Hazinesi, bilâhara tamamen hususi sektöre intikal edecek olan bu sanayiin tahakkuku için ağır bir iştirak payını deruhde etmiş, yine bu sebeple Amerika Birleşik Devletleri Hükümeti, Kalkınma İkraz Fonu kanalıyla, 20 sene vâdeli olarak ve Türk lirasıyla ödenmek ve en müsait faiz hadlerine tâbi olmak üzere 98 600 000 dolârlık (Takriben 888 000 000 Türk liralık) bir krediyle yine aynı vâde ve aynı müsait faiz hadleri içinde ödenecek 31 000 000 dolârlık (Takriben 280 000 000 Türk liralık) bir krediyi, büyük bir dostluk, samimiyet ve iş birliği havası içinde memleketimizin bu en büyük iktisadi ve sınai kalkınma hamlesine tahsiste tereddüt göstermemiştir.

Arz olunan madde şekli kabul buyurulduğu takdirde, tesislerin ve bunların müstemilâtiyle, mütemmim ve müteferri kısımlarının meydana getirilebilmesi için iktisabı zaruri binalı veya binasız gayrimenkuller ve tesisi icabedebilecek irtifak hakları, işte umumi menfaatin bulunduğu Sanayi Bakanlığınca karar verilmek suretiyle, Şirket lehine ve bedeli Şirketçe ödenmek üzere istimlâk veya tesis edilebilecektir.

IV - Sigorta hükmü :

(8 nci maddenin b fıkrasına bir hüküm ilâvesi)

Yüksek tasviplerine arz olunan dördüncü husus, ikinci ağır sanayiimizin ihtiyacı olan malzeme, teçhizat, aksam ve teferruatının her türlü ithal vergi ve resimlerinden ve belediye hissesinden muafiyeti hakkında 7462 sayılı Kanunun 8 nci maddesine mevcut (b) fıkrasına bir bendin ilâvesi mevzuundadır :

İkinci ağır sanayiimiz, Karabük'te tesis edilmiş bulunan birincisinden sonra, memleketimizde meydana getirilen en pahalı, en değerli bir eseri teşkil edecektir. Entegre Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının maliyeti, iki buçuk milyar Türk lirasını tecavüz etmekte olup, resmî ve hususi sektörümüz itibariyle en geniş ve en kuvvetli yatırım mevzuumuzu teşkil eylediği gibi, Kalkınma İkraz Fonundan sağlanan 130 milyon dolârlık kredi itibariyle de pek mühim ve câlibi dikkat bir bu-

susiyet arz etmektedir. Şöyle ki, Amerika Birleşik Devletleri, dış yardımlara başladığı günden bu yana, hiçbir memlekette, bir tek projeye bu kadar yüksek meblâğda bir kredi vermemiştir. Bu kredi Amerika Birleşik Devletlerinin yabancı memleketlerdeki yatırımları arasında istisnai ve fevkalâde bir kalem teşkil etmektedir.

Meydana getirilmesine çalışılan eser, entegredir; yani en ufak cüz'üne kadar, bütün aksamıyla bir bütün teşkil eden ve kendi kendine yetecek olan bir tesistir. Binaenaleyh bu pek değerli ve pahalı küllün korunması ve işletilebilmesi, onun her cüz'ünün ayrı ayrı ve aynı ihtimamla korunması ve işler halde bulunabilmesine vâbestedir.

Tesisin 300 000 ton tutacak olan aksam ve teferruatı deniz yoluyla memleketimize nakledilecektir. Bu nakil sırasında vukubulabilecek her hangi bir hasar veya ziyân mümkün mertebe süratle ve eksiksiz olarak telâfisi, kullanılamaz hale gelen teçhizat veya malzemenin yahut şu veya bu aksam veya teferruatın derhal ikamesi icabetmektedir. Dış finansman bakımından olağanüstü fedakârlıklarla temin olunan tesislerde böylece süratli bir ikame, ancak sigorta tazminatının döviz olarak tamamen ve derhal ödenmesini garanti altına almakla mümkündür. Sigortanın, sadece nakliyata taallük eden kısmı, bu gayenin istihsaline mâtufen, kuvvetli yabancı sigorta şirketlerine yaptırılabilir.

Ancak tesislerin Ereğli limanında tarafımıza teslimiyle hemen hemen aynı zamanda, nakliye sigortasının teminatı da sona ermektedir. Fakat bu anda, montajına henüz sıra gelmiyen ve binnetice, ekspertiz mülâhazasıyla dahi olsa ambalâjının açılmaması ve dolayısıyla haricî tesirlerin tahribatına kısa bir müddet için dahi mâruz bırakılmaması, ambalâjı açılır açılmaz derhal monte edilmesi icab eden malzeme mevcuttur. Binaenaleyh, nakliye sigortasının hitamında, nakliye sırasında hasara uğrayıp uğramadığı tesbit edilmek gereken malzemedan bir kısmı, sırf yukarda arz olunan sebep yüzünden açılmıyacak, hasar olup olmadığı sigortacının mesuliyet müddetinin hitamı anında anlaşılamiyacak ve dolayısıyla sigorta ile istihdaf edilen gaye elde edilemeyecektir.

Bundan başka, tesellüm olunan malzeme, teçhizat, aksam, teferruat, bundan sonra ve tesisler tamamen kurulup, denemeleri yapılıp, ticari işletmeye açılinceye kadar geçecek olan müddet içinde de arz olunan teklif kabul buyrulmadığı takdirde sadece yerli sigorta şirketimize sigorta ettirilebilecektir ki ortaya şu mahzurlar çıkmaktadır :

1) Memleketimizde sigorta primleri, yabancı şirketlerin talebettikleri primlerden yüksektir. Bu hal tesislerin esasen çok yüksek olan maliyetini büsbütün artıracaktır.

2) Sigortanın tamamı memleketimizde yaptırıldığı takdirde, sigorta bedelinin büyük bir kısmı yabancı memleketlerde reassüre ettirileceği için ödenecek primlerin de aynı nispetteki kısmı, derhal ve döviz olarak yabancı memleketlere transfer edilmek gerekecektir. Halbuki, sigorta yabancı memleketlerde, bilfarz Amerika'da yaptırıldığı takdirde, sigorta primleri DLF kredisinden ve DLF kredisi de Türk lirasıyla ödeneceğinden, memleketimizden her hangi bir miktar dövizin prim olarak dahi transferi mevzubahis olmayacaktır. Üstelik sigorta yerli şirketlerimize yaptırıldığı takdirde, Şirket sigorta primlerini şimdiki finansman imkânları içinden ve derhal ödiyeceği halde, yabancı memleketlerde yaptırıldığı takdirde Şirket, bu primleri DLF kredisi meyanında 20 yıl vâde ile ödiyecektir.

3) Sigorta, yerli şirketlerimize yaptırıldığı ve bir hasar veya ziya vukubulduğu takdirde, yabancı memleketlerde reassürandan dolayı tazminat olarak tahassul edecek döviz, sigorta şirketleri arasında, alacak ve borç bakımından bu vesilelerle vâkı olan hesaplaşmalar neticesi zararı karşılamaktan çok uzak bir yüzdeye inhisar edebileceği gibi üstelik bu dövizin evvelâ memlekete celbi ve bilâhara ikinci bir tahsis ve transferle ikame maddesinin teminine tahsisi gerekmektedir. Dış reassürandan tazminat olarak tahassul eden dövizler, ademitahsis prensibine tâbi bulunduğundan, bunların, ikameyi temin için Şirkete tahsisi ve bahusus süratle transferi her zaman mümkün olmayabilecektir.

Bilhassa hasar veya ziyaa uğrıyan mal veya mallar İkinci Ağır Sanayiimizin esasen her biri çok pahalı olan cüzülerden biri veya birkaçı ise, o nispette yüksek bir meblâğ teşkil edecek olan

dövizin tahsisi ve transferi de, dış tediye muvazenesi bakımından o nispette müşkülât arz edilecektir.

4) Kaldı ki, yukarda arz olunan dış reasürans dövizinin tahsisi ve transferi de ikameyi temine kifayet etmiyecektir. Çünkü yerli şirketlerimiz, tabiatıyla, sigorta ettikleri değeri aynı miktarla dışarıda reasüre ettiremeyecekleri gibi, sigorta şirketleri arasında bir borç - alacak hesaplaşması da, yukarda arz olunduğu gibi tazminat olarak fiilen getirilecek dövizin miktarını çok düşürebilecektir. Böylece arada büyük bir fark ve açıklık kalacaktır ki, bu kısma tekabül eden meblâğın, doğrudan doğruya dahilî döviz kaynaklarından tahsisi ve transferi gerekecek ve bu da döviz kaynaklarımız için ağır bir külfet teşkil etliyecektir.

Bu mahzurlar ve sebepler muvacehesinde, Ereğli'de teslim olunacak malzeme, teçhizat, aksam ve teferruatın tesislerin montaj ve denemelerinin ikmalıyla ticari işletmeye açılışına kadar geçecek süre içinde muteber ve kuvvetli yabancı sigorta şirketlerine de sigorta ettirilmesi imkânının Şirkete tanınması katî zaruret halini almaktadır. Teklif olunan ilâve hüküm kabul buyurulduğu takdirde, Şirket, bu süre içindeki sigortayı her hangi bir yerli veya yabancı şirkete yaptırmakta muhayyer olacak ve malın hasara uğraması ihtimaliyle, değeri ve döviz tedariki gibi mülâhazalar muvacehesinde bu husustaki kararını verecektir. Şayet yabancı sigorta şirketi tercih olunursa, hasara veya ziyaa uğrıyan bir cihazın derhal sipariş ve ikamesi, tahassul edecek tazminatın esasen dolâr oluşu ve arz edildiği veçnile memlekete getirilmesine mahal bulunmaması itibariyle imkân dâhiline girecek ve montaj sırasında faaliyetin tatili yüzünden duçar olunabilecek ağır zararlar azaltılabileceği ve bâzı hallerde de tamamen önlenebileceği gibi, binnetice işletmeye açılmanın da gecikmesi dolayısıyla memleketin uğriyacağı ağır zarar ihtimalleri ortadan kaldırılmış olacaktır.

V - Mukavele ve anlaşmalar hakkındaki muafiyet hükmü :

(8 nci maddeye yeni bir (d) fıkrasının eklenmesi)

7462 sayılı Kanunda kabul buyurulması teklif olunan beşinci husus, İkinci Ağır Sanayiın gerek finansmanına, gerek tesislerin imal ve teslimine dair akdolunan ve gene projenin kuruluş ve inkişaftaki birinci safhasının tahakkukuna mâtuften akdolunacak bulunan mukavele ve anlaşmaların ve bunlara müteferri evrak ve vesaikın her türlü vergi, resim, hare ve ücretten muafiyetine dairdir. Bu muafiyeti temin için, ekli kanun teklifinde görüleceği veçhile, 7462 sayılı Kanunun alelimum muafiyet ve istisnalar hakkındaki 8 nci maddesine bir (d) fıkrasının ilâvesi derpiş edilmektedir.

Bugüne kadar finansman, malzeme ve teçhizat siparişi konusunda akdolunan mukavelelerin tâbi bulunduğu Damga Resmî yekûnu, Şirket ve binnetice onun en büyük hissesini taahhüdetmiş bulunan resmî sektör için çok ağır bir külfet teşkil edecek yekûna varmakta ve Hazine için bir gelir kaynağı değil, mühim bir masraf kaleni teşkil etmektedir. Bu durumda mukavele ve anlaşmaların ve bunlara müsteniden tanzim olunacak evrak ve vesaikın, Damga Resmiyle birlikte tahsili mümkün olabilecek sair malî külfetlerden de muafiyetini temin için bu fıkra, aynı zamanda Hükümetimizle Kalkınma İkrâz Fonu arasındaki 9 Ocak tarihinde Ankara'da imzalanan 169-B numaralı Anlaşmanın 9 neu Bölümüne de müsteniden, yüksek tasviplerine arz edilmiştir.

VI - Liman inşası ve işletmesi :

(Kanuna birinci ek madde)

Arz olunan kanun teklifindeki altıncı husus (Birinci Ek Madde) dir, ve Ereğli'de, İkinci Ağır Sanayimizizin kurulacağı yerde lunhasıran bu Demir ve Çelik tesislerine mütaallik tahmil ve tahliye için gerekli teknik şartlar içinde, süratle, müstakillen ve binnetice en iktisadi bir surette başarabilmek için inşası zaruri bulunan küçük bir hususi liman meydana getirilmesine ve bizzat Şirketçe ve ihtiyaç nispetinde işletilmesine mâtuftur.

Teknik zaruretler Şirketin, tesislere ait ve kendi ihtiyaçlarını karşılayacak bir limana sahip olmasını icabettirmektedir. Deniz sahasında yapılacak bilumum inşaatın projeleri Bayındırlık Bakanlığının tasdikına sunulacaktır.

İnşaatı mütaakıp liman işletmesi ve ham, yarı ham, yardımcı, iptidai, yarı mamul ve mamul madde nakli mevzuuna gelince : Evveleminde halen mer'i mevzuata göre bu mintakada kömür nakliyesi, tahmil ve tahliyesi Türkiye Kömür İşletmeleri Müessesesinin inhisarındadır. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının ise, demiryolu ile tek iltisakı Armutçuk Kömür İşletmeleriyle olacak ve bu işletmeler, tesislerin istihlâk edeceği kömürün ancak üçte birini temin edebilecektir. Kömürün üçte ikisinin deniz yoluyla nakli icabettir. T. K. İ. bu nakliyeye âmade bir durumda olmadığı gibi bunu başarabilmesi, geniş yatırımları icabettiren ayrı bir inkişaf mevzuu teşkil eylemektedir. Buna mukabil Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının finansmanında, deniz yoluyla demir cevheri ve kömür nakliyesi hususları da derpiş edilmiştir. Bu bakımdan Şirket kendi ihtiyacı olan her türlü nakliyeyi ve tahmil ve tahliyeyi yaptırabilecek bir durumda olacaktır. Kaldı ki, bu sahillerde liman işletilmesi de T. K. İ. İdaresine mevdu olmakla beraber T. K. İ. zaruri olmıyan hallerde bu işletmeye girişmemektedir. Binnetice, Fabrika sahasında Şirkete ait bir limanın inşası Şirketçe işletilmesi ve ham, yarı ham, yardımcı, iptidai, yarı mamul ve mamul diye tavsif olunan maddeler nakliyatının da şirketçe yapılması veya yaptırılması büsbütün bir zaruret olarak ortaya çıkmaktadır.

VII - Verici telsiz cihazı kullanma müsaadesi :

(Kanuna 2 nci ek madde)

İkinci ağır sanayiimizin meydana getirilmesi için Hükümetimiz, muhtelif bakanlıklarımız, daire ve müesseselerimiz ve nihayet Şirket tarafından yapılacak mesainin ve sarf olunacak gayretlerin koordinasyonu için, Şirket merkezinin Ankara'da tesisi ve muhafazası bir zarurettir. Ancak Demir ve Çelik Fabrikalarının arazi ölçülme ve tesviyesinden başlayarak, her türlü yapı ve bilhassa montaj faaliyetinin kabarık bir mütehasıslar, idareciler ve işçiler topluluğu tarafından ifasının da Hükümet ve Şirket tarafından devamlı bir irtibatla, kesintisiz olarak idare ve murakabesi ve takibi elzemdir. Ankara ile Karadeniz Ereğlisi arasında tesisi zaruri olan böyle bir irtibatı, gerekli vasıfları ve şartları içinde temin, bugünkü durumda, ancak, radyo - telefon gibi alıcı - verici bir telsiz cihazı kullanmakla mümkün olabilecektir.

3222 sayılı Telsiz Kanunumuz, 5 nci maddesinde, kaideten hakiki veya hükmi şahıslara verici telsiz cihazları kullanma müsaadesinin verilmeyeceğini belirttiikten sonra, takati 1 000 kilovattan az olmıyacak tesislere, ancak 10 yıl müddetle ruhsat itasının mümkün olabileceğini ve bu müddetin sonunda tesislerin Devlete intikal edeceğini bildirmektedir. Bilâhara, memleketimizde petrol şirketlerinin mübrem ihtiyacı ve kanundaki bu şartların çok ağır oluşu karşısında, petrol ameliyatı yapanlara da, resmî daireler gibi, gerçek ihtiyaçlarına tekabül edecek çok daha düşük takatte verici cihaz kullanma müsaadesinin bahşedilmesi, 7035 sayılı Kanunla yapılan tadil yolundan imkân altına alınmıştır. Petrol şirketlerinden çok daha kesif ve hacımlı bir faaliyet sarfını icabettiren ikinci ağır sanayiimizin kuruluşunda Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T. A. Ş. nin de Şirket merkeziyle tesisler arasında verici telsiz cihazı kullanmasını ve bu suretle gereken sürat ve verimle çalışabilmesini teminen, Şirket Hususi Kanununa, böyle bir hükmün ithali zaruret halini almıştır.

Sanayi Komisyonu raporu

T. C.

Temsilciler Meclisi
Sanayi Komisyonu
Esas No: 1/154
Karar No: 5

Ankara; 12 . 7 . 1961

Yüksek Başkanlığa

Sanayi Bakanlığınca hazırlanan ve Kurucu Meclise arzı Bakanlar Kurulunca 5 . 6 . 1961 tarihinde kararlaştırılan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı; Komisyonumuzca 8 . 7 . 1961 tarihli toplantısında ilgili Hükümet temsilcilerinin de huzuru ile tetkik ve müzakere edildi.

Gerek kanun tasarısının gerekçesinde ileri sürülen hususlar, gerekse Hükümet temsilcilerinin, bilhassa Maliye, Bayındırlık, Sanayi ve Ulaştırma bakanlıkları arasında her bakımdan tam bir mutabakat ve ahenk bulunduğu dair verdikleri mütemmim malûmat ve açıklamalar, komisyonumuz tarafından da yerinde mütalâa edildiğinden, adı geçen kanun tasarısı aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Maliye Komisyonu ile Kurucu Meclis Bütçe Komisyonuna seçilen Temsilci üyelerden mürekkep Karma Komisyona tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Sanayi Komisyonu
Başkanı Y. Sözcü
Arif Hikmet Onat

Bu rapor Sözcüsü
F. Alpaslan

Üye
Hüseyin Otan

Üye
Hüseyin Ulusoy

Üye
Avni Yurdabayrak

Maliye - Bütçe Karma Komisyonu raporu

T. C.

Temsilciler Meclisi
Maliye - Bütçe Karma
Komisyonu
Esas No. : 1/154
Karar No. : 49

15 . 7 . 1961

Yüksek Başkanlığa

Sanayi Bakanlığınca hazırlanarak Kurucu Meclise arzı Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bazı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bazı yeni hükümler ilâvesi hakkındaki kanun tasarısı komisyonumuzun 13 . 7 . 1961 tarihli toplantısında, Hükümet mümessillerinin huzuriyle müzakere edildi :

Tasarının maddelerine geçilmeden önce, tesisin ekonomik ve malî umumi manzarası üzerinde durulmuş ve Hükümet mümessilleri tarafından yapılan açıklamalardan şu hususlar anlaşılmıştır :

1. Tesis edilecek fabrikalar DLF kredisinin kullanılmasına başlandığı tarihten itibaren 42 ay zarfında işletmeye açılacaktır. Bu işletmeye açılma tarihinin 1965 yılı başlangıcı olarak ifadesi mümkündür.

2. Tesisler,

168 600 000 dolârı yabancı para olarak ödenecek dış finansmana,

65 790 000 dolârı Türk parası olarak ödenecek iç finansmana taallük etmek üzere ceman

234 300 000 dolâra mal olacaktır.

Bu meblâğın finansman programı şöylece arz olunabilir :

	Dış finansman (Yabancı parası)	İç finansman (Türk parası)	Yekûn
Sermaye	\$ 14 000 000	45 000 000	59 000 000
Kredi	\$ 154 600 000	20 700 000	175 300 000
	\$ 168 600 000	65 700 000	234 300 000

154 600 000 dolârlık kredinin 20 000 000 dolârı, DLF ile varılan mutabakata tevfikân Avrupa'dan temin edilecek idi. 20 000 000 dolâra mukabil Fransa'dan 12, İtalya'dan 10 milyon ki, ceman 22 milyonluk bir meblâğ üzerinde Anlaşmaya varılmış ve ayrıca Almanya ile müzakerelere devam edilmekte bulunulmuştur. Bu yoldan temin edilecek kredilerin tamamının kullanılması bahis konusu olmayıp sadece 20 milyon dolârının istimali derpiş edilmektedir. Ancak, bu krediler krediyi veren memleketlerde istimal edileceği için, malzeme mübayaasında rekabete imkân vermek ve böylece daha ucuza mübayaayı yapılabilmesini sağlamak üzere 20 milyon dolârdan daha yüksek imkânların mevcudolmasında fayda mülâhaza edilmiştir.

Yine 154,6 milyon dolârlık krediden 5 milyon dolârı Amerikan hususi sermaye piyasasından tahvil ihraçı suretiyle temin edilmiştir. 129 600 000 dolârı ise doğrudan doğruya DLF kredisidir. Anlaşmaya varılmış ve kanun Kurucu Meclisçe tasvibedilmiştir.

Bu malî programın bâriz vasfı, tesisin finansmanında, yabancı ve yerli resmî ve hususi sermayenin iş birliği yapmış olması ve bu iş birliğine yalnız Amerika'nın değil, aynı zamanda Avrupa'nın da iştirak etmiş bulunmasıdır.

Derpiş edilen sermayenin, 34 000 000 dolârlık kısmı resmî, 11 000 000 dolârlık kısmı hususi sektöre aid olmak üzere millî kaynaklardan, 14 000 000 dolârı ise Amerikan hususi sektöründen temin edilmektedir. Binaenaleyh, şimdilik sermayenin 34 milyon dolârı resmî sektöre, 25 milyon dolârı ise hususi sektöre taallük etmektedir. Ancak, resmî sektöre ait 34 milyon dolârlık hisse senedinden 17 milyon dolârlık kısmı, müşteri çıktığı takdirde, 7 sene içerisinde hususi sektöre intikal edebilecektir. Böylece 25 milyon dolârlık hususi sektöre ait hisse senedi tutarı 42 milyon dolâra yükselecek resmî sektör hisse senedi baliği ise 17 milyon dolâra inecektir.

3. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikalarının kapasitesi 470 bin ton külçe çelik istihsali şeklinde ifade edilebilir. Bu külçe çeliğin 110 bin tonu ham çelik olarak piyasaya arz edilecek, bakiyesinden 268 bin ton yassı hadde mamulü yani levha, soğuk ve sıcak çekilmiş bant ve saclar, boru bandı ve teneke istihsal olunacaktır.

Bunun da memleketimizde mevcudolan bâzi mühim sanayiın yalnız ihtiyaçlarını karşılama bakımından değil, inkişafı bakımından da ehemmiyeti aşikârdır. Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları yılda, 840 bin ton demir cevheri, 710 bin ton kömür istihsal edecektir. Bu suretle yeraltı servetlerimizin büyük bir kısmı da değerlendirilmiş olacaktır.

Fabrika ve tesislerin yıllık istihsalinin para olarak ifadesi ilk kuruluş kademelerinde, 75 milyon dolâr civarında olacaktır.

Tesislerde 4 500 işçi ve müstahdem çalışacaktır. Ayrıca elde edilen mamullerin iş hayatımıza tesiri, 60 bin işçiye yeni iş temini şeklinde ifade edilebilir.

4. Demir ve çelik fabrikalarının istifade edeceği vergi, resim ve harc muafiyeti 7462 sayılı

Kanununun 8 nci maddesinin (c) fıkrası müstesna, tamamen kuruluş zamanlarına ve kuruluş işlemlerine taallük etmektedir. Fabrikalar işletmeye açıldıktan sonra başkaca her hangi bir vergi ve resim muafiyetinden istifade bahis konusu bulunmamaktadır. 7462 sayılı Kanunun 8 nci maddesinin (c) fıkrası da, Şirketin sermayesinin büyüklüğü muvacehesinde hususi bir ehemmiyet arz edecek olan mükerrer vergi ödenmesini önlemek için konulmuştur.

Verilen bu izahatı mütaakıp maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

I - Kanunun başlığındaki yeni kelimesi çıkarılmıştır.

II - Birinci madde 7462 sayılı Kanunun muhtelif maddelerine taallük eden V fıkrayı ihtiva etmekte idi. Bu fıkraların taknin bakımından ayrı ayrı maddeler halinde tanzimi uygun görülmüş ve diğer maddeler buna göre numaralanmıştır.

III - Birinci fıkrada 7462 sayılı Kanunun II nci maddesindeki nihai sermaye miktarı 510 000 000 lira olarak tesbit edilmekte idi. Tasarı bu tahdidi kaldırmakta ve nihai sermayeyi Esas Mukavelenamede tesbit ve Ticaret Bakanlığınca tasdik olunacak gayrimuayyen bir miktar olarak hükme bağlamayı derpiş ediyordu. İhtiyacın bugün için 600 000 000 lira olduğu verilen izahatın anlaşılması ve sermaye tezyitlerinin kanunla icrası muvafık mütalâa edilmiş bulunduğundan 7462 sayılı Kanunun II nci maddesindeki 510 000 000 rakamının 600 000 000 olarak tadili şeklinde maddenin kabulü uygun görülmüştür.

600 000 000 liranın hesabı şu şekilde yapılmaktadır :

	Milyon \$	Milyon T. L.
Resmî sektör } Milli	34	306
Hususi sektör }	11	99
Yabancı sermaye	14	126
		531

Buna 7462 sayılı Kanunun IV nü maddesi gereğince verilecek hisse senetleri de ilâve edildiği takdirde sermaye ihtiyacı 580 milyonu aşmaktadır.

IV - Tasarının birinci maddesinin II nci fıkrası, tahvil sahiplerine tanınacak hakkın bir limite tesbit edilmemiş olduğu ve ilerde hisse senetleri ve kıymetlerinin itibari kıymetlerine nazaran artması muhtemel bulunduğu cihetle komisyonumuzca kabule şayan görülmemiştir.

V - Tasarının birinci maddesinin III nü fıkrası, fıkradaki «ve ücretler» tâbiri çıkarılmak suretiyle aynen ve 2 nci madde olarak kabul edilmiştir.

VI - Tasarının birinci maddesinin IV nü fıkrası, 7462 sayılı Kanuna yazılış tarzında küçük bir değişiklikle ek 1 nci madde olarak kabul edilmiştir.

VII - Aynı maddenin V nci fıkrası, fıkradaki «ve ücretler» kelimeleri kaldırılmak ve 7462 sayılı Kanunun 8 nci maddesine d fıkrası olarak eklenmek kaydıyla 3 nü madde olmak üzere kabul olunmuştur.

VIII - Tasarının ikinci maddesinin birinci ek maddesi aynen 2 nci ek madde olarak, ikinci ek maddesi de keza aynen 3 nü ek madde olarak kabul edilmiştir.

IX - Tasarının 3 nü ve 4 nü maddeleri 5 ve 6 nci madde olarak kabul olunmuştur.

Temsilciler Meclisinde öncelik ve ivedilikle müzakere edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkan V.
Muhittin Gürün

Sözcü
Sait Naci Ergin

Kâtip
Ihsan Ögat

Üye
Ferhan Arkan

Üye
Cevdet Aydın

Üye
Adnan Başer

Üye
Hakkı Kâmil Beşe

Üye
Şerafettin Yaşar Egin

Üye
Rıza Işıtan

Üye
Ferid Melen

Üye

Tasarımın 1 nei maddesinin II nei bendinde opsiyon senetleri hakkında derpiş edilen hükümün metinden çıkarılmasına muhalifim. Kredi anlaşmasının istihdaf edilen maksada uygun olarak işliyebilmesi için buna ihtiyacolduğu kanaatindeyim.

Ziya Müezzinoğlu

Üye
Adil Toközlü

Üye
Cahit Zamangil

Üye
Feridun Ergin

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı yeni hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun :

I - 2 nci maddesinin 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Şirketin teşekkülünde sermayesi 1 000 000 Türk lirası olacak ve Esas Mukavelenamedeki usul ve esas dairesinde peyderpey ihraçedilecek hisse senetleriyle nihai sermaye, Esas Mukavelenamede tesbit ve Ticaret Bakanlığınca tasdik olunacak miktara yükselecektir.»

II - 4 ncü maddesine şu fıkra eklenmiştir :

«Şirket, sahiplerine, Şirketçe tesbit edilecek esas ve şartlara göre her hangi bir tertip hisse senetlerini satınalma hakkını bahşeden opsiyon senetleri ihraçedebilir.»

III - 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«6830 sayılı Kanuna istinaden Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Genel Müdürlüğü tarafından yapılacak istimlâklerle iktisabedilmiş olan gayrimenkullerin bu Şirkete devri halinde istimlâk gayesi sâkıt olmayacağı gibi, gerek istimlâk yoluyla, gerek sair suretle edinilen gayrimenkullerin Şirkete devir muamelesi de her türlü vergi, resim, hare ve ücretten muafıtır.»

Demir ve Çelik tesisleriyle bunların müstemi-lâtının, mütemmim ve müteferriatının ihtiyacı için gereken gayrimenkuller veya irtifak hakları, Şirketin müracaatı üzerine Sanayi Bakanlığınca verilecek karara müsteniden umumi hükümler dairesinde istimlâk veya tesis olunur.»

IV - 8 nci maddesinin (b) fıkrasına aşağıdaki hüküm eklenmiştir :

«Bu gibi makina, teçhizat ve malzeme ile bunların aksam ve teferruatının, nakliyelerinde olduğu gibi, ithal limanına varışından tesisatın tamamının montajının ikmaline ve ticari işletmeye açılmasına kadar geçecek süre içinde her türlü rizikoya karşı yabancı sigorta şirketlerine de sigorta ettirilebilmesi mümkündür. Hasar halinde tazminat olarak tahassul edecek döviz-

MALİYE - BÜTÇE KARMA KOMİSYONU- NUN DEĞİŞTİRİŞİ

Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 7462 sayılı Kanunun bâzı hükümlerinin değiştirilmesi ve bu kanuna bâzı hükümler ilâvesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları Türk Anonim Şirketinin kuruluşu hakkındaki 28 . 2 . 1960 tarih ve 7462 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin 1 nci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Şirketin teşekkülünde sermayesi 1 000 000 Türk lirası olacak ve Esas Mukavelename ile tesbit olunacak usul ve esas dairesinde peyderpey ihraçedilecek hisse senetleri ile nihai sermayesi 600 000 000 Türk lirasına baliğ olacaktır.»

MADDE 2. — Aynı kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

MADDE 7. — «6830 sayılı Kanuna istinaden Türkiye Demir ve Çelik İşletmeleri Umum Müdürlüğü tarafından yapılacak istimlâklerle iktisabedilmiş olan gayrimenkullerin bu Şirkete devri halinde istimlâk gayesi sâkıt olmayacağı gibi, gerek istimlâk yoluyla, gerek sair suretle edinilen gayrimenkullerin Şirkete devir muamelesi de her türlü vergi, resim ve haredan muafıtır.»

Demir ve Çelik tesisleriyle bunların müstemi-lâtının, mütemmim ve müteferriatının ihtiyacı için gereken gayrimenkuller veya irtifak hakları, Şirketin müracaatı üzerine Sanayi Bakanlığınca verilecek karara müsteniden umumi hükümler dairesinde istimlâk veya tesis olunur.»

MADDE 3. — Aynı kanunun 8 nci maddesine aşağıdaki (d) fıkrası eklenmiştir.

d) «Demir ve Çelik Fabrikalarının projesinde beyan olunan birinci tesis kapasitesi kademesinin finansmanına ve kuruluşuna müta-allik olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Amerika Birleşik Devletleri Kalkınma İkraz Fonu, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T. A. Ş., Koppers Associates S. A., Koppers International C. A. ve bunların kurucuları olan şirketler arasında akdedilmiş ve bundan böyle aynı birinci tesis kapasitesi kademesinin finans-

Hü.

ler, memlekete getirilmeksizin Şirket tarafından ikame olunacak malzemenin bedeli karşılığında kullanılabilir.»

V - 8 nci maddesine aşağıdaki (d) fıkrası eklenmiştir :

d) Entegre Demir ve Çelik Fabrikalarının, projesinde beyan olunan birinci tesis kapasitesi kademesinin finansmanına ve kuruluşuna mütaallik olarak Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Amerika Birleşik Devletleri Kalkınma İkraz Fonu, Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T. A. Ş., Koppres Associates S. A., Koppers International C. A. ve bunların kurucuları olan şirketler arasında akdedilmiş ve bundan böyle aynı birinci tesis kapasitesi kademesinin finansmanı ve kuruluşuna mütaallik olarak sair yabancı müessese ve firmalarla akdolunacak mukavele ve anlaşmalar, sair mutabakatlar ve bağlantılar ile bunlara müsteniden tanzim olunacak bonolar, senetler, diğer kıymetli evrak ve sair bileümle vesaik her türlü vergi, resim, hare ve ücretten muaftır.»

MADDE 2. — 7462 sayılı Kanuna aşağıdaki iki ek madde ilâve edilmiştir :

EK MADDE 1. — Şirketin Ereğli'deki Fabrika sahasında kendi faaliyetine tahsis etmek üzere Bayındırlık Bakanlığına tasdik olunacak projesine uygun surette inşa edeceği liman, bu bölgede müesses her hangi bir inhisarla mukayyedolmaksızın hizmet ve nakliyatını yapmaya mezundur.

EK MADDE 2. — Şirket merkeziyle tesisler arasında sürekli haberleşmeyi sağlamak için şirkete 3222 sayılı Telsiz Kanununun 7035 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinin (a) fıkrasına gö-

Karma Ko.

manı ve kuruluşuna mütaallik olarak sair yabancı müessese ve firmalarla akdolunacak mukavele ve anlaşmalar, sair mutabakat ve bağlantılar ile bunlara müsteniden tanzim olunacak bonolar, senetler, diğer kıymetli evrak ve sair bileümle vesaik her türlü vergi, resim ve haredan muaftır.»

MADDE 4. — Aynı kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir :

EK MADDE 1. — 8 nci maddenin (b) fıkrasında bahis konusu edilen makina, teçhizat ve malzeme ile bunların aksam ve teferruatı, nakliyelerinde olduğu gibi, ithal limanına varışından tesisatın tamamının montajının ikmaline ve ticari işletmeye açılmasına kadar geçecek süre içinde her türlü rizikoya karşı yabancı sigorta şirketlerine de sigorta ettirilebilir. Hasar halinde tazminat olarak tahassul edecek dövizler, memlekete getirilmeksizin Şirket tarafından ikame olunacak malzemenin bedeli karşılığında kullanılabilir.»

EK MADDE 2. — Şirketin Ereğli'deki Fabrika sahasında kendi faaliyetine tahsis etmek üzere Bayındırlık Bakanlığına tasdik olunacak projesine uygun surette inşa edeceği liman, bu bölgede müesses her hangi bir inhisarla mukayyedolmaksızın hizmet ve nakliyatını yapmaya mezundur.

EK MADDE 3. — Şirket merkeziyle tesisler arasında sürekli haberleşmeyi sağlamak için şirkete 3222 sayılı Telsiz Kanununun 7035 sayılı Kanunla değişen 5 nci maddesinin (a) fık-

Hü.

re verici telsiz kurma ve kullanma müsaadesi verilebilir.

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

5 . 6 . 1961

Devlet Başkanı ve Başbakan <i>C. Gürsel</i>	Devlet Bakanı ve Başb. Yardımcısı <i>F. Özdilek</i>
Devlet Bakanı <i>S. Ulay</i>	Devlet Bakanı <i>H. Mumcuoğlu</i>
Adalet Bakanı V. <i>H. Mumcuoğlu</i>	Millî Savunma Bakanı <i>M. Alankuş</i>
İçişleri Bakanı <i>N. Zeytinoglu</i>	Dışişleri Bakanı <i>S. Sarper</i>
Maliye Bakanı V. <i>F. Aşkın</i>	Millî Eğitim Bakanı <i>A. Tahtakılıç</i>
Bayındırlık Bakanı <i>M. Gökdoğan</i>	Ticaret Bakanı <i>M. Baydur</i>
Sa. ve So. Y. Bakanı <i>R. Üner</i>	Güm. ve Tekel Bakanı <i>F. Aşkın</i>
Tarım Bakanı <i>O. Tosun</i>	Ulaştırma Bakanı <i>O. Mersinli</i>
Çalışma Bakanı <i>C. Talas</i>	Sanayi Bakanı <i>İ. Soyak</i>
Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı <i>C. Baban</i>	İmar ve İskân Bakanı <i>R. Özal</i>

Karma Ko.

rasına göre verici telsiz kurma ve kullanma müsaadesi verilebilir.

MADDE 5. — Tasarının üçüncü maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Tasarının 4 ncü maddesi 6 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

